

ÄRENDE Behandlingstiderna i NTM-centralen**KLAGOMÅLET**

Klaganden (ombud för Närpes-Kaskö fiskeområde, Kristinestad-Storå fiskeområde, Kvarkens fiskeområde, Nykarleby fiskeområde och Oravais fiskargille r.f.) har i sitt klagomål 19.12.2017 till justitiekanslern kritiserat det att behandlingen av undantagstillstånd för åtgärder angående storskarv vid närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland (senare även NTM-centralen) har försenats.

Storskarven är fridlyst i Finland och i EU i enlighet med fågeldirektivet. NTM-centralen kan dock bevilja undantagstillstånd från fridlysningsbestämmelserna på grunder som nämns i fågeldirektivet.

Sedan 2015 har alla tillståndsansökningar som gäller undantag från fridlysningsbestämmelserna för fåglar koncentrerats till NTM-centralen i Egentliga Finland. Enligt klagomålet har den här åtgärden blivit en flaskhals i tillståndsbehandlingen. Merparten av de sökande som lämnade in ansökningar under hösten 2016 och i början av 2017 har ännu inte fått beslut i ärendet. Då de regionala NTM-centralerna handhade dessa ärenden var behandlingstiderna betydligt kortare och höll sig oftast inom 3–6 månader. Eftersom tillståndsbehandlingen dragit ut på tiden har antalet häckande par ökat snabbt. Följaktligen har skadorna orsakade av storskarv ökat i samma proportion.

Även om NTM-centralen har vid ett flertal tillfällen sagt att problematiken kring skarvfrågan är komplex måste det sägas att redan 2013 utfärdade EU-kommissionen en rekommendation över hur fågeldirektivet ska tolkas gällande storskarv där det bland annat ingår hur begreppet allvarlig skada ska tolkas. Därtill har miljöministeriet utfärdat ett anvisningsbrev till NTM-centralerna som baserar sig på kommissionens anvisningar för att ytterligare förtydliga och förenkla förfarandet gällande ansökningar angående skarv. Detta till trots har behandlingstiderna blivit ännu längre än tidigare.

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET

I de högsta laglighetsövervakarnas praxis har man i ett flertal fall ansett att dröjsmål i behandlingen inte kan motiveras med till exempel bristande personalresurser, utan myndigheterna ska organisera sin verksamhet så att den enskildes rättigheter inte äventyras i myndigheternas verksamhet. Resurseringen har inte ökat vilket äventyrar sökandes rättigheter och gör att de skador som storskarven åstadkommer allvarligt förvärras.

Den Österbottniska skarvarbetsgruppen godkände i september 2017 en åtgärdsplan gällande storskarven i Österbotten. Det är sannolikt att antalet ansökningar kommer att öka eftersom sökande med hjälp av planen fått ytterligare stöd och rådgivning för att ansöka om undantagstillstånd vilket gör att det med avseende på NTM-centralens uttalanden är sannolikt att behandlingstiderna förblir långa.

I klagomålet har man även hänvisat till ett språkrättsligt perspektiv och konstaterat att som förklaring till dröjsmålen har man vid ett flertal tillfällen fått att det är översättningarna som tar tid vid handläggningen av ärenden.

I klagomålet har man också bett att justitiekanslern skulle utreda hur ärenden borde prioriteras vid NTM-centralen och på vilka grunder ansökningar gällande åtgärder angående skarv inte har prioriterats framom andra ärenden av samma typ och som behandlas av samma myndighet.

UTREDNING

NTM-centralen i Egentliga Finland har givit en utredning 11.4.2018.

BEMÖTANDE

Klaganden har givit ett bemötande 21.5.2018.

UTLÅTANDE

Miljöministeriet har givit ett utlåtande 6.9.2018 om klagomålet, utredningen och bemötandet. Utlåtandet har skickats till klaganden för kännedom.

AVGÖRANDE

Lagstiftningen

Enligt 108 § 1 mom. i grundlagen ska justitiekanslern övervaka lagligheten av statsrådets och republikens presidents ämbetsåtgärder. Justitiekanslern ska också övervaka att domstolarna och andra myndigheter samt tjänstemännen, offentligt anställda arbetstagare och också andra, när de sköter offentliga uppdrag, följer lag och fullgör sina skyldigheter. Vid utövningen av sitt ämbete övervakar justitiekanslern att de grundläggande fri- och rättigheterna samt de mänskliga rättigheterna tillgodoses.

I enlighet med 4 § 1 mom. i lagen om justitiekanslern i statsrådet undersöker justitiekanslern ett klagomål, om det finns anledning att misstänka att en person, en myndighet eller någon annan institution som omfattas av justitiekanslerns övervakningsbehörighet har handlat lagstridigt eller underlåtit att fullgöra sina skyldigheter, eller om justitiekanslern annars anser att det finns orsak härtill.

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET

Enligt 21 § 1 mom. i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan.

Enligt 7 § i förvaltningslagen ska möjligheterna att uträtta ärenden och behandlingen av ärenden hos en myndighet om möjligt ordnas så att den som vänder sig till förvaltningen får behörig service och att myndigheten kan sköta sin uppgift med gott resultat.

Enligt 23 § 1 mom. i förvaltningslagen ska ett ärende behandlas utan ogrundat dröjsmål. Enligt 2 mom. ska en myndighet på en parts begäran ge en uppskattning om när ett beslut kommer att ges samt svara på förfrågningar om hur behandlingen framskrider.

Enligt 23 a § i förvaltningslagen ska en myndighet för de centrala ärendegrupperna inom sitt verksamhetsområde ange förväntad handläggningstid för sådana ärenden som myndigheten avgör genom förvaltningsbeslut och som kan inledas endast på initiativ av en part.

Enligt 31 § 1 mom. i förvaltningslagen ska en myndighet se till att ett ärende utreds tillräckligt och på behörigt sätt. Myndigheten ska i detta syfte skaffa den information och den utredning som behövs för att ärendet ska kunna avgöras. Enligt 2 mom. i samma paragraf ska en part lägga fram utredning om grunderna för sina yrkanden. Parten ska också i övrigt medverka till utredningen av ett ärende som han eller hon har inlett.

Enligt 12 § 1 mom. i språklagen används hos tvåspråkiga myndigheter i förvaltningsärenden som handläggningsspråk partens språk.

Avgränsning

För klarhets skull kan konstateras att med hänsyn till de uppgifter som har stadgats i grundlagen och i lagen om justitiekanslern i statsrådet kan justitiekanslern inte avgöra hur en enskild myndighet borde prioritera olika slags ärenden som är anhängiga vid en myndighet. Justitiekanslern kan inte heller ta ställning till substansfrågor angående beslutsfattandet i de i klagomålet nämnda fallen.

Bedömning

Behandlingstiderna

Klaganden har i sitt klagomål hänvisat till fem ansökningar som gäller undantagstillstånd i enlighet med 49 § 3 mom. i naturvårdslagen om ofredande av fredade fågelarter.

Ansökan av Oravais fiskargille r.f. **VARELY/1825/2016** (ny ansökan, svenskspråkig) har varit anhängig i NTM-centralen från 24.5.2016 till 20.6.2017. I ärendet har det varit frågan om avvikande från fridlysningsstadganden om fridlysta arter (anhållan om undantagstillstånd för decimering av mellanskarv). Kompletteringsförfrågan för ansökan har sänts 18.11.2016 och kompletteringen har inkommit 13.12.2016. Naturresursinstitutets utlåtande har inkommit 9.2.2017. Behandlingstiden har varit ungefär **13 månader**. NTM-centralen har inte beviljat den sökande tillstånd till åtgärderna enligt ansökan (att behandla skarvägg eller störa häckningen).

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET

Ansökan av Närpes-Kaskö fiskeområde **VARELY/3749/2016** (ny ansökan, svenskspråkig) har inkommit 14.11.2016 och beslutet har fattats 10.1.2018 (tillsammans med ansökan för Kristinestad-Storå fiskeområde). I ärendet har det varit frågan om avvikande från fridlysningsstadganden om fridlysta arter (anhållan om undantagstillstånd för skydds jakt och äggbehandling på storskarv). Extra redogörelse/Komplettering till ansökan har inkommit 3.3.2017. NTM-centralen har inte beviljat den sökande tillstånd till skydds jakt 1.3.–15.5. i kolonin Storgrynnan. NTM-centralen har beviljat den sökande tillstånd att enligt ansökan behandla skarvägg och störa häckningen för fällning av träd och oljning av skarvägg i bon i kolonin i Storgrynnan och skjutning av skarvar i omedelbar närhet av yrkesfiskares fångstredskap i Närpes- och Knåpfjärden (med ändringar, villkor och preciseringar). Behandlingstiden har varit ungefär **14 månader**.

Ansökan av Kristinestad-Storå fiskeområde **VARELY/4072/2016** (ny ansökan, svenskspråkig) har varit anhängig i NTM-centralen från 1.12.2016 till 10.1.2018. I ärendet har det varit frågan om avvikande från fridlysningsstadganden om fridlysta arter (anhållan om undantagstillstånd för äggbehandling och skydds jakt på storskarv). Extra redogörelse/Komplettering till ansökan har inkommit 9.2.2017. Den till Naturresursinstitutet riktade förfrågan om utlåtande har skickats 12.6.2017, och utlåtandet har inkommit 21.6.2017. NTM-centralen har inte beviljat den sökande tillstånd till åtgärderna enligt ansökan (att behandla skarvägg och störa häckningen eller för skydds jakt på sensommaren och hösten). Behandlingstiden har varit ungefär **13 månader**.

Ansökan av Kvarkens fiskeområde **VARELY/22/2016** (ny ansökan, svenskspråkig) har varit anhängig i NTM-centralen från 2.1.2017 till 20.6.2018. I ärendet har det varit frågan om avvikande från fridlysningsstadganden om fridlysta arter (anhållan om undantagstillstånd för äggbehandling och skydds jakt på storskarv). Extra redogörelse/Komplettering till ansökan har inkommit 18.2.2017. Den till Naturresursinstitutet riktade förfrågan om utlåtande har skickats 18.8.2017, och utlåtandet har inkommit 15.10.2017. NTM-centralen har inte beviljat den sökande tillstånd till åtgärderna enligt ansökan (för behandling av skarvägg eller för skydds jakt). Behandlingstiden har varit ungefär **15 månader**.

Ansökan av Nykarleby fiskeområde och Nykarleby stad **VARELY/291/2016** (ny ansökan, svenskspråkig) har varit anhängig i NTM-centralen från 24.1.2017 till 20.6.2018. I ärendet har det varit frågan om avvikande från fridlysningsstadganden om fridlysta arter (anhållan om undantagstillstånd för äggbehandling och skydds jakt på storskarv). Extra redogörelse/Komplettering till ansökan har inkommit 6.2.2017. Den till Naturresursinstitutet riktade förfrågan om utlåtande har skickats 4.9.2017, och utlåtandet har inkommit 19.10.2017. NTM-centralen har inte beviljat den sökande tillstånd till åtgärderna enligt ansökan (att behandla skarvägg eller störa häckningen). Behandlingstiden har varit ungefär **17 månader**.

NTM-centralen i Egentliga Finland har meddelat att den förväntade behandlingstiden är tre månader, när det handlar om undantagsbeslut för skydd av arter enligt naturskyddslagen. Majoriteten av ansökningarna hanteras inom den genomsnittliga riktgivande tiden på tre månader. En del av besluten kräver dock en mer omfattande utredning och besluten som berör storskarven hör till dessa.

Miljöministeriet framhåller att det med tanke på kundernas rättsskydd är synnerligen viktigt att kravet på behandling utan dröjsmål, som är kopplat till rättsskyddet och som det föreskrivs om i 21 § i grundlagen, iakttas noggrant i all förvaltningsverksamhet.

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET

Ministeriet har anfört att det står klart att den förväntade behandlingstiden på tre månader har överskridits i de fall som klagomålet gäller.

Man kan konstatera att nämnda fem ansökningar har behandlats en lång tid. Orsaker till detta ska i det följande granskas närmare.

Påståendet om bristfälliga ansökningar

Enligt NTM-centralen har en orsak till de långa behandlingstiderna varit att utredningarna om allvarliga skador har varit bristfälliga i ansökningarna.

Enligt klagandens bemötande har ansökningarna inte varit bristfälliga. Klaganden har även hänvisat till ett memo från Skarvsamarbetsgruppen i Österbotten och Mellersta Österbottens möte 25.11.2016 där det sägs att ”ansökan från Malax–Korsnäs fiskeområde berömdes vara bra och välgjord”.

Naturskyddsmyndigheten har som uppgift att övervaka att villkoren i fågeldirektivet och naturskyddslagen efterföljs. I detta syfte konstaterar jag att det hör till NTM-centralens uppgift och skyldighet enligt förvaltningslagen att bedöma i ett enskilt fall om en ansökan är bristfällig och till exempel om komplettering till ansökan behövs.

Enligt förvaltningslagen ska en part lägga fram utredning om grunderna för sina yrkanden. Parten ska också i övrigt medverka till utredningen av ett ärende som han eller hon har inlett.

Man kan konstatera att i de aktuella ärendena har inkommit till NTM-centralen en ”extra redogörelse” eller komplettering till ansökan och man har begärt om utlåtande av Naturresursinstitutet. Man kan åtminstone i ett fall notera att det ombetts en komplettering till ansökan. Man kan också notera att det tagit en viss tid att be om kompletteringen.

Påståendet om komplicerade fall

I den separata tabellen i NTM-centralens utredning anges en behandlingstid på tre månader i fråga om undantagsbeslut som gäller arter som är skyddade med stöd av naturvårdslagen.

Av NTM-centralens redogörelse framgår att det i denna ärendegrupp finns väldigt olika fall och att merparten av fallen har behandlats inom den angivna approximativa tiden på i genomsnitt tre månader. Det står dock klart att den förväntade behandlingstiden på tre månader har överskridits i de fall som klagomålet gäller.

I anslutning till tabellen har NTM-centralen konstaterat att tiden för behandlingen av ett ärende i enskilda fall alltid beror på ärendets art och karaktär samt till exempel behovet att be om ytterligare redogörelser av kunden. Enligt NTM-centralen kräver en del av besluten en mer omfattande utredning och besluten som berör storskarven hör till dessa.

Klaganden har bland annat hänvisat till vägledningar av Europeiska kommissionen och anvisningar av miljöministeriet i syfte att man i dem har utfärdat linjedragningar över hur fågeldirektivet ska tolkas gällande storskarv där det bland annat ingår hur begreppet allvarlig skada ska tolkas.

Europeiska kommissionen har i februari 2008 publicerat en allmän vägledning för jakt på vilda fåglar (Vägledning för jakt enligt rådets direktiv 79/409/EEG ("fågeldirektivet") om bevarande

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET

av vilda fåglar). Europeiska kommissionen har år 2013 publicerat en vägledning, som gäller beviljandet av undantag för storskarvar enligt artikel 9 i fågeldirektivet (publikationen Great cormorant, Applying derogations under Article 9 of the Birds Directive 2009/147/EC). Även Europaparlamentet har givit en resolution 4.12.2008 om "utarbetandet av en europeisk förvaltningsplan för skarvar för att minska skarvarnas allt större inverkan på fiskebestånden, fisket och vattenbruket" (2008/2177(INI)). Miljöministeriet har 3.3.2010 gett en anvisning (YM1/5713/2010) till NTM-centralerna om tillämpningen av bestämmelsen i 49 § i naturvårdslagen på undantaget från arternas fridlysningsbestämmelser vad gäller storskarven. Ministeriet har även 17.5.2016 gett en anvisning (YM6/5713/2016) till NTM-centralerna. Av klagomålet framgår att den österbottniska skarvarbetsgruppen har 1.9.2017 godkänt en åtgärdsplan gällande storskarven i Österbotten.

Ministeriet har betonat att man inom förvaltningen bör uppmärksamma kravet på att avgöranden ska vara välmotiverade och korrekta. Detaljerade bestämmelser om förfarandet för undantag från fridlysningsbestämmelserna finns såväl på direktivnivå som i naturvårdslagen.

Både Europeiska kommissionen och miljöministeriet har gett ut tolkningsanvisningar i frågan. Ministeriet har framfört att det i praktiken kan särskilt vara svårt att bedöma och påvisa allvarlig skada i enskilda fall. Ministeriet har konstaterat att tillståndsmyndigheten, som ansvarar för att de grunder för undantag som tillåts i direktivet tillämpas på ett korrekt sätt i Finland, har därför en rätt krävande utredningsskyldighet. Inhämtandet av motiverade utredningar och själva bedömningen kan kräva mera tid och därmed också leda till längre behandlingstider i oklara fall.

Av högsta domstolens årsboksbeslut HFD:2014:44 (Naturvårdslagen-Jakt-Fridlysnings-tid-Undantag-Storskarv-Fridlyst djurart-Fågeldirektivet-Allvarlig skada på fiske-Utredningsplikt) kan man konstatera att både Europeiska kommissionens vägledningar och miljöministeriets anvisningar (YM1/5713/2010) utgör utredning som stöder det att storskarvar på vissa områden kan förorsaka allvarlig skada för fisket på det sätt som avses i artikel 9.1 a i fågeldirektivet. I årsboksbeslutet konstateras att i beslutet nämnda vägledningar och anvisningar är juridiskt icke-bindande och enskilda undantagsärenden kan inte avgöras enbart med stöd av miljöministeriets anvisning utan att man i varje enskilt fall utreder fakta och utifrån dessa fattar ett beslut som grundar sig på en prövning i det enskilda fallet. I nämnda beslut konstateras att i fallet hörde häckningskolonierna inte till de särskilda problemområden som nämns i kartbilagan till miljöministeriets anvisning.

Både i miljöministeriets utlåtande och i NTM-centralens utredning har man ansett att de ansökningar gällande undantagstillstånd som gäller storskarv är svåra och komplicerade fall.

Man kan konstatera av utredningen och de fattade besluten som inhämtats från NTM-centralen att de aktuella ärendena, som alla varit nya ansökningar, har varit rätt komplicerade och i ärendena har begärts expertutlåtanden från Naturresursinstitutet.

Översättning

I tre av de fem nämnda ärendena har det tagit ca 1,5 månader att översätta Naturresursinstitutets utlåtande. I två fall har översättandet tagit ca 1,5 vecka och en månad. Enligt utredningen har NTM-centralen fått utlåtandena på finska och de har ofta försenats trots att de inkommit på finska. NTM-centralen har översatt utlåtandena till svenska innan de har skickats till sökandena för bemötande. Det framgår av utredningen att myndigheten anlitat en upphandlad översättare.

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET

Vad beträffar beslutsfattandet i NTM-centralen har jag uppfattat av klagomålet och utredningen att man i NTM-centralen först har skrivit beslutet (ett utkast) på finska och därefter har det översatts till svenska. Av utredningen framgår inte hur länge det tagit att översätta NTM-centralens beslut från finska till svenska.

I varje fall kan noteras att översättningsprocessen som helhet vid behandlingen av de svenskspråkiga ansökningarna har haft en viss inverkan på behandlingstiderna.

Resursbrist

Av utredningen framgår det att undantagstillstånd för den centrerade uppgiften för artskydd, som gäller i huvudsak fåglar och förvaring, transport och försäljning av arterna enligt naturdirektivets bilaga IV, har framtagits och presenterats vid NTM-centralen i Egentliga Finland huvudsakligen med resurserna från en heltidsanställd.

NTM-centralen har anfört att flaskhalsen för handläggningen av ansökningarna om undantagstillstånd inte har varit det att handläggningen har centrerats till en NTM-central utan det att sådana ansökningar där utredningen om allvarliga skador har blivit bristfällig har anhopats.

NTM-centralen konstaterar att under tidsperioden på ca ett år (1.5.2016–30.4.2017) inkom till NTM-centralen i Egentliga Finland tio ansökningar om undantagstillstånd som gällde storskarven. För dessa har vid tidpunkten för utredningen (april 2018) ett beslut tagits för åtta ansökningar och för två pågår beslutsprocessen (beslut har senare fattats 20.6.2018). Handläggningen har varierat stort beroende på vad som varit grunden för ansökan och ifall det varit frågan om en ny ansökan eller kompletteringsansökan för redan godkända verksamheter inom samma område som tidigare.

De största anhopningarna av ansökningar om undantagstillstånd sker precis innan fåglarnas häckningstid samt under sommarsäsongen alltså under skördeperioden. När det sker en anhopning av ärenden kan tillståndshandlingen tillfälligt fördröjas.

Enligt utredningen är tidsfördröjningen som beror på anhopningen beklaglig, men när alla ansökningar kommer till en NTM-central blir det enklare att kontrollera helhetssituationen av störningen av arten. På ett annat sätt än tidigare har till exempel ansökningar inkomna åren 2016–2017 kunnat granskas som helhet. Dessutom förbättrar centraliseringen en jämlik behandling av sökanden från olika områden.

Av utredningen framgår att myndighetens uppgift är att anordna hanteringen av de pågående ärendena på ett sådant sätt att det inte uppstår orimliga förseningar vid hanteringen av brådskande ärenden och att de flesta sökandena får ett beslut i sina ärenden inom rimlig tid (genomsnittliga 3 månader).

Ministeriet har konstaterat att de ärenden som klagomålet gäller är till karaktären ofta komplicerade. För att man ska kunna fatta beslut i dessa ärenden krävs det utredningar, vilket oberoende av resurser oundvikligen tar mer tid än i fråga om enklare fall. De resurser som avsätts för uppdraget kan heller inte dimensioneras enligt hur ärenden anhopas när omständigheterna varierar. Det är dock klart att ärendena i samtliga fall bör behandlas utan dröjsmål på det sätt som förvaltningslagen kräver.

I utredningen förklaras att när behandlingen av tillståndsansökningar angående undantag från fridlysningsbestämmelser som gäller fridlysta djur centraliserades i hela landet till en enda

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET

NTM-central, försökte man utreda hur mycket personal skötseln av undantagstillstånden kräver. Slutsatsen var att NTM-centralen i Egentliga Finland beviljades anslag som räckte till att NTM-centralen kunde anställa en tjänsteman för att sköta uppgiften. Tyvärr har det senare visat sig att en tjänsteman inte räcker till skötseln av undantagstillstånd. Därför har NTM-centralen varit tvungen att tillfälligt rikta denna uppgift också till sådan personal som ursprungligen borde användas för att sköta andra uppgifter. I statsförvaltningens nuvarande läge är det mycket svårt att få tilläggspersonal.

Av utredningen och utlåtandet framgår att en av orsakerna till att behandlingen av de aktuella ansökningarna dragit ut på tiden har varit resursbrist i personalen som handlägger ärendena.

Utöver behandlingen av tillståndsansökningar har enligt utredningen bland annat den administrativa rådgivningen inneburit mer arbetsbelastning än förväntat för tjänsteinnehavaren, vilket betyder att 1-2 dagar av arbetsveckan endast går till rådgivning och att svara på förfrågningar, särskilt när arbetsbelastningen är stor. Utöver detta går uppgiftinnehavarens arbetsresurser till att träffa och informera olika aktörer och samarbetspartner som berörs av den centrerade uppgiften samt utvecklande av själva uppgiften.

Ministeriet konstaterar att beslut om hur anslag och andra resurser fördelas inom NTM-centralen fattas av den chef för ansvarsområdet som utnämns till direktör och som i egenskap av chef för ämbetsverket har titeln överdirektör. Av NTM-centralens utredning framgår att man är medveten om behovet av tilläggsresurser och har strävat efter att beakta detta. NTM-centralen har med interna arrangemang försökt öka resurserna för handläggning av ansökningar om undantag.

Vad beträffar tillgängliga resurser konstaterar miljöministeriet att NTM-centralerna lyder under arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde och att NTM-centralernas omkostnader i statsbudgeten finns under arbets- och näringsministeriets huvudtitel.

Jag konstaterar att enligt förvaltningslagen ska möjligheterna att utträta ärenden och behandlingen av ärenden hos en myndighet om möjligt ordnas så att den som vänder sig till förvaltningen får behörig service och att myndigheten kan sköta sin uppgift med gott resultat.

Man har i laglighetsövervakningspraxis inte accepterat en resursbrist som motivering till dröjsmål i behandlingen.

Slutsatser och åtgärder

Behandlingstiden i de fem aktuella fallen har varit 13–17 månader, dvs. ansökningarna har behandlats en lång tid.

Å ena sidan kan man konstatera av utredningen och de fattade besluten som inhämtats från NTM-centralen att nämnda ärenden inte har varit enkla. Det har varit frågan om nya ansökningar. Enligt förvaltningslagen ska en myndighet se till att ett ärende utreds tillräckligt och på behörigt sätt. Myndigheten ska i detta syfte skaffa den information och den utredning som behövs för att ärendet ska kunna avgöras. I samtliga fem fall har ansökan kompletterats eller det har givits en extra redogörelse. Dessutom har i samtliga fall begärts om expertutlåtanden från Naturresursinstitutet. Naturskyddsmyndigheten har som uppgift att övervaka att villkoren i fågeldirektivet och naturskyddslagen efterföljs. Det är klart att en sådan behandlingsprocess tar tid.

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET

Å andra sidan kan konstateras att myndigheterna ska organisera sin verksamhet så att den enskildes rättigheter inte heller äventyras när det sker en anhopning av ärenden. Man har i NTM-centralen tillfälligt riktat undantagstillståndsuppgiften också till sådan personal som ursprungligen borde användas för att sköta andra uppgifter. Men faktum är att det uppenbarligen i praktiken varit huvudsakligen bara en tjänsteman som varit ansvarig för behandlingen av ansökningar.

I laglighetsövervakningspraxis har som sagt resursbrist inte accepterats som motivering till dröjsmål i behandlingen.

Det kan också läggas märke till att översättningsprocessen som helhet, dvs. att man har översatt Naturresursinstitutets utlåtande och själva förvaltningsbesluten i NTM-centralen, har haft en viss betydelse angående behandlingstiden i de aktuella fem fallen.

Min slutsats på basis av det ovan anförda är att ärendena i fråga inte har behandlats i NTM-centralen utan ogrundat dröjsmål.

På grund av de nämnda särdragen i behandlingsprocessen har det varit en rätt krävande uppgift att följa förvaltningslagen vad beträffar skyldigheten att ge en uppskattning om när ett beslut kommer att ges. Enligt lagen borde en uppskattning dock på begäran ges.

Jag fäster NTM-centralen i Egentliga Finlands uppmärksamhet på att efterfölja 21 § 1 mom. i grundlagen samt 7 och 23 § i förvaltningslagen.

Miljöministeriet har i sitt utlåtande konstaterat att NTM-centralerna lyder under arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde och att NTM-centralernas omkostnader i statsbudgeten finns under arbets- och näringsministeriets huvudtitel. Därför sänder jag mitt beslut också till arbets- och näringsministeriet för kännedom.

Miljöministeriet har även konstaterat sig vara mycket medveten om de problem som är förknippade med storskarven. Miljöministeriet följer utvecklingen när det gäller artens bestånd och spridning, liksom även de regionala samarbetsgruppernas och tillståndsmyndighetens verksamhet. Målet är att vid behov effektivt kunna reducera motsättningarna mellan artskyddet och andra intressen inom de ramar lagstiftningen anger.

Biträdande
justitiekanslerns ställföreträdare

Kimmo Hakonen

Äldre justitiekanslerssekreterare

Minna Pulkkinen

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET
